ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ
ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນະຖາວອນ

ປະທານປະເທດ

ເລກທີ 211 /ປປທ

ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ວັນທີ 09 ສິງຫາ 2018

ລັດຖະດຳລັດ
ຂອງປະທານປະເທດ

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ
ກ່ຽວກັບການປະກາດໃຊ້ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ການໃຫ້ວັກຊີນກັນພະຍາດ

- ອີງຕາມ ລັດຖະທຳມະນູນ ແຫ່ງ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ (ສະບັບປັບປຸງ ປີ 2015) ໝວດທີ VI ມາດຕາ 67 ຂໍ້ 1;
- ອີງຕາມ ມະຕິຂອງກອງປະຊຸມສະພາແຫ່ງຊາດ, ສະບັບເລກທີ 093/ສພຊ, ລົງວັນທີ 25 ມິຖຸນາ 2018 ກ່ຽວກັບການຮັບຮອງເອົາກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ການໃຫ້ວັກຊີນກັນພະຍາດ;
- ອີງຕາມ ໜັງສືສະເໜີຂອງຄະນະປະຈຳສະພາແຫ່ງຊາດ, ສະບັບເລກທີ 013/ຄປຈ, ລົງວັນທີ 23 ກໍລະກົດ 2018.

ປະທານປະເທດ

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ອອກລັດຖະດຳລັດ:

ມາດຕາ 1 ປະກາດໃຊ້ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ການໃຫ້ວັກຊີນກັນພະຍາດ.

ມາດຕາ 2 ລັດຖະດຳລັດສະບັບນີ້ ມີຜົນສັກສິດ ນັບແຕ່ວັນລົງລາຍເຊັນ ເປັນຕົ້ນໄປ.

ປະທານປະເທດ ແຫ່ງ ສປປ ລາວ

ບຸນຍັງ ວໍລະຈິດ

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ

ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນະຖາວອນ

ສະພາແຫ່ງຊາດ

ເລກທີ 093 /ສພຊ

ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ວັນທີ 25 / 06 / 18

ມະຕິ

ຂອງກອງປະຊຸມສະພາແຫ່ງຊາດ
ກ່ຽວກັບການຮັບຮອງເອົາກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການໃຫ້ວັກຊີນກັນພະຍາດ

ອີງຕາມລັດຖະທຳມະນູນ ແຫ່ງ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ (ສະບັບປັບປຸງ ປີ 2015) ມາດຕາ 53 ຂໍ້ 1 ແລະ ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍສະພາແຫ່ງຊາດ (ສະບັບປັບປຸງ ປີ 2015) ມາດຕາ 11 ຂໍ້ 1.

ພາຍຫຼັງທີ່ກອງປະຊຸມສະໄໝສາມັນ ເທື່ອທີ 5 ຂອງສະພາແຫ່ງຊາດ ຊຸດທີ VIII ໄດ້ຄົ້ນຄວ້າພິຈາລະນາ ຢ່າງກວ້າງຂວາງ ແລະ ເລິກເຊິ່ງ ກ່ຽວກັບເນື້ອໃນຂອງກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການໃຫ້ວັກຊີນກັນພະຍາດ ໃນວາລະກອງປະຊຸມ ຄັ້ງວັນທີ 25 ມິຖຸນາ 2018.

ກອງປະຊຸມສະພາແຫ່ງຊາດ ຕົກລົງ:

ມາດຕາ 1 ຮັບຮອງເອົາກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການໃຫ້ວັກຊີນກັນພະຍາດ ດ້ວຍຄະແນນສຽງເຫັນດີເປັນສ່ວນຫຼາຍ.

ມາດຕາ 2 ມະຕິສະບັບນີ້ ມີຜົນສັກສິດນັບແຕ່ວັນລົງລາຍເຊັນ ເປັນຕົ້ນໄປ.

ປະທານສະພາແຫ່ງຊາດ

ປານີ ຢາທໍ່ຕູ້

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ
ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນະຖາວອນ

ສະພາແຫ່ງຊາດ

ເລກທີ 52 /ສພຊ
ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ວັນທີ 25 ມິຖຸນາ 2018

ກົດໝາຍ
ວ່າດ້ວຍການໃຫ້ວັກຊີນກັນພະຍາດ

ພາກທີ I
ບົດບັນຍັດທົ່ວໄປ

ມາດຕາ 1 ຈຸດປະສົງ

ກົດໝາຍສະບັບນີ້ ກຳນົດ ຫຼັກການ, ລະບຽບການ ແລະ ມາດຕະການ ກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງ, ຕິດຕາມ ແລະ ກວດກາການເຄື່ອນໄຫວໃຫ້ວັກຊີນກັນພະຍາດ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ວຽກງານດັ່ງກ່າວໄດ້ຮັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຢ່າງທົ່ວເຖິງ, ເປັນລະບົບ, ຕໍ່ເນື່ອງ ແລະ ຍືນຍົງ ໂດຍການມີສ່ວນຮ່ວມ ແລະ ເປັນເຈົ້າການ ຂອງທຸກພາກສ່ວນໃນສັງຄົມ ແນໃສ່ປົກປ້ອງ ສຸຂະພາບ, ຊີວິດ ແລະ ຊັບສິນ ຂອງພົນລະເມືອງ ໂດຍສະເພາະ ແມ່ຍິງ ແລະ ເດັກນ້ອຍຈາກການເຈັບປ່ວຍທີ່ເກີດຈາກພະຍາດ ທີ່ກັນໄດ້ດ້ວຍວັກຊີນກັນພະຍາດ, ສາມາດເຊື່ອມໂຍງກັບພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ, ປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການປົກປັກຮັກສາ ແລະ ພັດທະນາປະເທດຊາດ.

ມາດຕາ 2 ການໃຫ້ວັກຊີນກັນພະຍາດ

ການໃຫ້ວັກຊີນກັນພະຍາດ ແມ່ນ ການນຳເອົາວັກຊີນກັນພະຍາດເຂົ້າໄປໃນຮ່າງກາຍຂອງຄົນ ດ້ວຍວິທີການທາງດ້ານການແພດ ເຊັ່ນ ສັກ, ຢອດ, ດື່ມ ຫຼື ວິທີການອື່ນ ເພື່ອກະຕຸ້ນຮ່າງກາຍໃຫ້ສ້າງພູມຄຸ້ມກັນ ໃນການກັນ ແລະ ຕ້ານພະຍາດ.

ມາດຕາ 3 ການອະທິບາຍຄຳສັບ

ຄຳສັບທີ່ນຳໃຊ້ໃນກົດໝາຍສະບັບນີ້ ມີຄວາມໝາຍ ດັ່ງນີ້:

1. ວັກຊີນ ໝາຍເຖິງ ຜະລິດຕະພັນທາງການແພດ ທີ່ຜະລິດຈາກເຊື້ອພະຍາດ ແລະ ທາດພິດຂອງພະຍາດ ໂດຍຜ່ານຂະບວນການທາງວິທະຍາສາດ ທີ່ກະຕຸ້ນລະບົບການສ້າງພູມຄຸ້ມກັນຂອງຮ່າງກາຍ;
2. ພູມຄຸ້ມກັນ ໝາຍເຖິງ ສະພາບຄວາມພ້ອມຂອງຮ່າງກາຍ ທີ່ສາມາດຕ້ານກັບພະຍາດໃດໜຶ່ງໄດ້ດ້ວຍຕົວມັນເອງ;

3. **ເຊື້ອຈຸລິນຊີ ແລະ ເຊື້ອຈຸລະໂລກ** ໝາຍເຖິງ ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດນ້ອຍໆ ທີ່ບໍ່ສາມາດເຫັນດ້ວຍຕາເປົ່າ ຊຶ່ງກໍ່ໃຫ້ເກີດ ຫຼື ບໍ່ກໍ່ໃຫ້ເກີດພະຍາດ ໃນຮ່າງກາຍຂອງຄົນເຮົາ;

4. **ນ້ຳລະລາຍ** ໝາຍເຖິງ ທາດແຫຼວຊະນິດໜຶ່ງທີ່ມີຄວາມເຂັ້ມຂຸ້ນສະເພາະ ຊຶ່ງນຳໃຊ້ປະສົມກັບວັກຊີນກັນພະຍາດຊະນິດເປັນຝຸ່ນ ຫຼື ກ້ອນ;

5. **ອຸປະກອນການເກັບຮັກສາວັກຊີນກັນພະຍາດ** ໝາຍເຖິງ ຕູ້ເຢັນ, ຕູ້ແຊ່ແຂງ, ຫີບເຢັນ, ຖົງພາຍວັກຊີນ ຫຼື ອຸປະກອນອື່ນທີ່ໃຊ້ສະເພາະ ຊຶ່ງປະກອບເປັນຕ່ອງໂສ້ຄວາມເຢັນ ເພື່ອເກັບຮັກສາວັກຊີນກັນພະຍາດ;

6. **ອຸປະກອນການໃຫ້ວັກຊີນກັນພະຍາດ** ໝາຍເຖິງ ເຂັມແຮງ, ເຂັມສັກຢາ, ທໍ່ຢອດ ຫຼື ເຄື່ອງມືອື່ນທີ່ນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນການໃຫ້ວັກຊີນກັນພະຍາດ;

7. **ອຸປະກອນຕິດຕາມອຸນຫະພູມ** ໝາຍເຖິງ ເຄື່ອງບັນທຶກອຸນຫະພູມໃນອຸປະກອນເກັບຮັກສາວັກຊີນກັນພະຍາດ;

8. **ໂດສ** ໝາຍເຖິງ ຫົວໜ່ວຍວັດແທກປໍລິມາດ ເປັນເຊັນຕິແມັດກ້ອນ ຂອງວັກຊີນກັນພະຍາດ ແລະ ນ້ຳລະລາຍ;

9. **ກັບນິລະໄພ** ໝາຍເຖິງ ກັບເຈ້ຍແຂງສະເພາະ ທີ່ໃຊ້ບັນຈຸເຂັມແຮງ ແລະ ເຂັມສັກຢາທີ່ໄດ້ຖືກນຳໃຊ້ແລ້ວ ເພື່ອປ້ອງກັນບໍ່ໃຫ້ເຂັມປັກຄົນ, ສັດ, ປົນເປື້ອນສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ແຜ່ເຊື້ອພະຍາດ;

10. **ກຸ່ມເປົ້າໝາຍ** ໝາຍເຖິງ ກຸ່ມຄົນ ທີ່ຢູ່ໃນເກນອາຍຸ ແລະ ກຸ່ມຄົນໃນເຂດທີ່ມີຄວາມສ່ຽງ ທີ່ກະຊວງສາທາລະນະສຸກ ໄດ້ກຳນົດໃນແຕ່ລະໄລຍະ ຊຶ່ງຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບວັກຊີນກັນພະຍາດໃດໜຶ່ງສະເພາະ;

11. **ແຜ່ນພູມ** ໝາຍເຖິງ ຕາຕະລາງ ຫຼື ຮູບພາບ ຕິດຕາມກຸ່ມເປົ້າໝາຍທີ່ໄດ້ຮັບວັກຊີນກັນພະຍາດ;

12. **ແຜນວາດ** ໝາຍເຖິງ ແຜນສະແດງຂອບເຂດໃດໜຶ່ງ ທີ່ໜ່ວຍບໍລິການໃຫ້ວັກຊີນຮັບຜິດຊອບ ເປັນຕົ້ນ ກຸ່ມບ້ານ, ບ້ານ, ພູມສັນຖານ;

13. **ຜູ້ພາດໂອກາດ** ໝາຍເຖິງ ບຸກຄົນຢູ່ໃນກຸ່ມເປົ້າໝາຍທີ່ຈະໄດ້ຮັບວັກຊີນກັນພະຍາດ ແຕ່ບໍ່ໄດ້ຮັບ ຫຼື ໄດ້ຮັບແລ້ວແຕ່ບໍ່ຄົບຕາມຕາຕະລາງການໃຫ້ວັກຊີນກັນພະຍາດ;

14. **ອຸປະກອນຕິດຕາມກ່ອງວັກຊີນ** ໝາຍເຖິງ ປ້າຍທີ່ຕິດໃສ່ກ່ອງວັກຊີນກັນພະຍາດ ຊຶ່ງເຮັດດ້ວຍເຈ້ຍພິເສດ ແລະ ມີຈຸດໝາຍ ເພື່ອຕິດຕາມຄຸນນະພາບຂອງວັກຊີນກັນພະຍາດ;

15. **ຊີວະວິທະຍາທາງການແພດ** ໝາຍເຖິງ ຂະບວນການໃນການນຳໃຊ້ວິທະຍາສາດທຳມະຊາດທີ່ຄົ້ນຄວ້າກ່ຽວກັບສິ່ງທີ່ມີຊີວິດດ້ານໂຄງສ້າງ, ການເຮັດວຽກ, ການຈະເລີນເຕີບໂຕ ແລະ ການວິວັດທະນາການເພື່ອນຳເຂົ້າໃນຂະບວນການທາງດ້ານການແພດ ເຊັ່ນ ການຜະລິດວັກຊີນເປັນຕົ້ນ;

16. **ປະຕິປັກ** ໝາຍເຖິງ ຄຳສັບທີ່ມາຈາກຄຳວ່າ "ປະຕິກິລິຍາ" ແລະ "ປໍລະປັກ" ເປັນ ປະຕິກິລິຍາທີ່ບໍ່ເພິ່ງປາຖະໜາ.

ມາດຕາ 4 ນະໂຍບາຍຂອງລັດກ່ຽວກັບການໃຫ້ວັກຊີນກັນພະຍາດ

ລັດ ໃຫ້ຄວາມສຳຄັນ ແລະ ເອົາໃຈໃສ່ ຕໍ່ການໃຫ້ວັກຊີນກັນພະຍາດ ດ້ວຍການໂຄສະນາ ເຜີຍແຜ່, ໃຫ້ຄວາມຮູ້, ຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານ ແກ່ພົນລະເມືອງ ໂດຍສະເພາະ ແມ່ຍິງ ແລະ ເດັກນ້ອຍ ພ້ອມທັງ ຊຸກຍູ້, ປຸກລະດົມ, ສົ່ງເສີມ ແລະ ສ້າງເງື່ອນໄຂໃຫ້ກຸ່ມເປົ້າໝາຍໄດ້ຮັບວັກຊີນກັນພະຍາດຢ່າງຄົບຖ້ວນ ແລະ ທົ່ວເຖິງ.

ລັດ ສະໜອງງົບປະມານ, ວັດຖຸປະກອນ, ເຕັກນິກ, ບຸກຄະລາກອນ ແລະ ສົ່ງເສີມການຄົ້ນຄວ້າທາງດ້ານວິທະຍາສາດ ເພື່ອພັດທະນາການໃຫ້ວັກຊີນກັນພະຍາດໃຫ້ພຽງພໍ, ຮັບປະກັນທາງດ້ານປະສິດທິພາບ ແລະ ປະສິດທິຜົນ.

ລັດ ສົ່ງເສີມບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ໃຫ້ການບໍລິການ, ໃຫ້ການຮ່ວມມື, ປະກອບສ່ວນ ແລະ ລົງທຶນໃສ່ການໃຫ້ວັກຊີນກັນພະຍາດ.

ມາດຕາ 5 ຫຼັກການກ່ຽວກັບການໃຫ້ວັກຊີນກັນພະຍາດ

ການໃຫ້ວັກຊີນກັນພະຍາດ ໃຫ້ປະຕິບັດ ຕາມຫຼັກການ ດັ່ງນີ້:

1. ສອດຄ່ອງກັບ ນະໂຍບາຍ, ຍຸດທະສາດ, ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແລະ ແຜນພັດທະນາສາທາລະນະສຸກ ໃນແຕ່ລະໄລຍະ;

2. ຄຸ້ມຄອງຢ່າງລວມສູນ, ເປັນເອກະພາບ, ສະເໝີພາບ, ໂປ່ງໃສ ແລະ ຍຸຕິທຳ;

3. ຮັບປະກັນຄວາມປອດໄພຕໍ່ຊີວິດ, ສຸຂະພາບຂອງ ພົນລະເມືອງ ດ້ວຍການນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີ ທີ່ທັນສະໄໝ, ເໝາະສົມ ແລະ ປະຕິບັດຢ່າງຖືກຕ້ອງຕາມຫຼັກການວິທະຍາສາດທາງການແພດ;

4. ສອດຄ່ອງກັບສະພາບຕົວຈິງຂອງການເກີດພະຍາດຢູ່ ພາຍໃນ, ຕ່າງປະເທດ, ພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ;

5. ຮັບປະກັນ ການປະສານສົມທົບ ລະຫວ່າງ ຂະແໜງການ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ;

6. ສອດຄ່ອງກັບສົນທິສັນຍາ ແລະ ສັນຍາສາກົນ ທີ່ ສປປ ລາວ ເປັນພາຄີ.

ມາດຕາ 6 ສິດ ແລະ ພັນທະຂອງພົນລະເມືອງ

ພົນລະເມືອງທຸກຄົນ ໂດຍບໍ່ຈຳແນກເພດ, ໄວ, ຊົນເຜົ່າ, ເຊື້ອຊາດ, ສັນຊາດ, ສາສະໜາ, ຖານະທາງດ້ານເສດຖະກິດ, ສັງຄົມ ໂດຍສະເພາະ ແມ່ຍິງ ແລະ ເດັກນ້ອຍ ລ້ວນແຕ່ມີສິດໄດ້ຮັບວັກຊີນກັນພະຍາດ, ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ແລະ ການແນະນຳ ກ່ຽວກັບການໃຫ້ ແລະ ຮັບວັກຊີນກັນພະຍາດ ແລະ ມີພັນທະໃນການຮັກສາສຸຂະພາບຂອງຕົນ, ຄອບຄົວ ແລະ ຊຸມຊົນ ພ້ອມທັງປະກອບສ່ວນ, ເປັນເຈົ້າການຮ່ວມມື ແລະ ເຂົ້າຮ່ວມໃນການໃຫ້ວັກຊີນກັນພະຍາດ.

ມາດຕາ 7 ຂອບເຂດການນຳໃຊ້ກົດໝາຍ

ກົດໝາຍສະບັບນີ້ ນຳໃຊ້ສຳລັບບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ທີ່ເຄື່ອນໄຫວ ແລະ ດຳລົງຊີວິດ ຢູ່ ສປປ ລາວ.

ມາດຕາ 8 ການຮ່ວມມືສາກົນ

ລັດ ສົ່ງເສີມ ການພົວພັນ ແລະ ຮ່ວມມື ກັບ ຕ່າງປະເທດ, ພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ ກ່ຽວກັບການໃຫ້ວັກຊີນກັນພະຍາດດ້ວຍການ ແລກປ່ຽນ ບົດຮຽນ, ຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານ, ການກັນ, ໂຕ້ຕອບ ແລະ ຄວບຄຸມການລະບາດຂອງພະຍາດທີ່ສາມາດກັນໄດ້ດ້ວຍວັກຊີນກັນພະຍາດ, ການຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ຍົກລະດັບຄວາມຮູ້ຄວາມສາມາດ ທາງດ້ານວິຊາການ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ການໃຫ້ວັກຊີນກັນພະຍາດ ຂະຫຍາຍຕົວ, ເຂັ້ມແຂງ, ທັນສະໄໝ ແລະ ທັນການ, ປະຕິບັດ ສົນທິສັນຍາ ແລະ ສັນຍາສາກົນ ທີ່ ສປປ ລາວ ເປັນພາຄີ.